

Näkökulmia jakson 2 taitoukeamaan

Tutki suomalaisten ja muiden EU-maiden kansalaisten arvoja käsittelevää barometria.

a) Vertaa suomalaisten vastauksia muiden EU-kansalaisten vastauksiin. (6 p.)

- Suomalaisten ja muiden EU-kansalaisten vastaukset ovat yhteneväisiä seuraavissa kohdissa: sanan- ja ajatuksenvapaus, suvaitsevaisuus yhteiskunnassa, vapaa liikkuvuus sekä syrjinnän torjuminen ja vähemmistöjen suojelu.
- Suuria eroja on seuraavissa kohdissa: demokratia, ihmisoikeuksien suojelu EU:ssa ja maailmanlaajuisesti, miesten ja naisten välinen tasa-arvo, oikeusvaltioperiaate, ihmisarvoon liittyvä kohta, EU:n ja maailman köyhien maiden välinen solidaarisuus sekä oikeus hakea turvapaikkaa vainolta.
- Suomalaisten vastauksissa korostuu demokratia, oikeusvaltio ja ihmisoikeudet.
- Muiden EU-maiden osalta kärkeen nousevat demokratia, sanan- ja ajatuksenvapaus, ihmisoikeudet sekä miesten ja naisten välinen tasa-arvo.
- Unionissa kannatetaan selkeästi länsimaista demokratiaa ja siihen liittyviä arvoja.
- Unionin ulkopuolelle viittaavat asiat, kuten turvapaikkaoikeus tai solidaarisuus maailman köyhiä kohtaan, jäävät listan loppupäähän.

b) Pohdi, mikä voisi selittää vastausten yhteneväisyyksiä ja eroja. (6 p.)

- Painotuksessa on pieniä eroja verrattuna Suomeen. Esimerkiksi Suomessa oikeusvaltio nostetaan todella korkealle, mutta EU:n keskiarvossa se jää alhaiseksi. Syynä on varmaan se, että oikeusvaltiokeskustelu on nyt ollut aika voimakasta unionissa ja muutamat maat ovat linjanneet itsensä eri puolille kuin valtaosa EU-maista.
- Toisaalta voidaan ajatella, että suomalaisten vastauksissa näkee sen, kuinka Suomi on kehittynyt demokratia ja oikeusvaltio. Suomalaisille näihin liittyvät asiat ovat keskimääräistä tärkeämpiä.
- Ehkä on myös niin, että jotkut asiat ovat Suomessa jo niin hyvällä tasolla, että EU:n toimia ei katsota tarvittavan. Tällainen on esimerkiksi miesten ja naisten välinen tasa-arvo, joka on 4. korkeimmalla sijalla EU-maiden listalla, mutta Suomella vasta kahdeksas.

c) Unionin motto on ”moninaisuudessaan yhtenäinen”. Pohdi, toteutuuko tämä ajatus jäsenmaiden suhtautumisessa EU:n yhteisiin arvoihin. (8 p.)

- Kuvion mukaan tämä motto olisi toteutumassa arvojen suhteen.
- Kuviossa olevat keskeiset arvot viittaavat voimakkaasti länsimaiseen demokratiaan. Esille nousevat esimerkiksi demokratia, oikeusvaltioperiaate, sananvapaus ja ihmisoikeudet.
- Maakohtaisia eroja on varmasti monissa asioissa, mutta päävirtaus näyttää puoltavan demokratiaa ja siihen liittyviä asioita.
- Toisaalta esimerkiksi kansallinen identiteetti ja sen puolustaminen koetaan tärkeiksi. Se kertoo, että kansallisvaltioilla on suuri merkitys.
- Myös jäsenmaiden keskinäinen solidaarisuus saa paljon kannatusta, mikä kertoo yhtenäisyydestä.

- Kuviossa Suomea verrataan koko unioniin. On selvää, että usean maan mielipiteet joissain kohdissa voivat olla hyvin erilaisia. Sitä tämä kuvio ei kerro.